

Jaunumi nodokļu piemērošanā saistībā ar Covid-19

1/13/21

Direktore nodokļu konsultāciju nodaļā,
personāla un organizāciju pārveides
pakalpojumu vadītāja Baltijā, PwC Latvija

Irēna Arbidāne

Lai mazinātu Covid-19 pandēmijas negatīvo ietekmi, šā gada 20. martā stājās spēkā Saeimas 18. martā pieņemtie grozījumi Covid-19 infekcijas izplatības seku pārvarēšanas likumā. Šajā rakstā – par izmaiņām fizisko personu gada ienākumu deklarācijas iesniegšanas un nodokļu aprēķināšanas kārtībā.

Pagarināti termiņi fizisko personu obligātajai deklarācijas iesniegšanai un nodokļa samaksai

Grozījumi nosaka garāku termiņu fizisko personu gada ienākumu deklarācijas par 2020. gadu iesniegšanai un vienādu iesniegšanas beigu termiņu neatkarīgi no ienākuma apmēra, proti, 2021. gadā gada ienākumu deklarāciju par iepriekšējo gadu varēs iesniegt līdz 1. jūlijam. Šis termiņš attiecas uz tiem nodokļu maksātājiem, kam deklarācijas iesniegšana ir obligāta.

Sākuma datums gan paliek nemainīgs – tie iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) maksātāji, uz kuriem neattiecas IIN likumā noteiktie deklarēšanas atvieglojumi (tātad tie, kam deklarācijas iesniegšana ir obligāta) un kuru ienākumi, kam piemēro progresīvo likmi, nepārsniedz 62 800 eiro, varēja iesniegt deklarāciju jau no 1. marta, kamēr pārējiem deklarāciju iesniegšana sākas no 1. aprīļa.

Atbilstoši mainīts ir arī IIN iemaksas termiņš vienotajā nodokļu kontā, t.i., līdz 2021. gada 23. jūlijam. Ja aprēķinātā IIN summa pārsniedz 640 eiro, tad maksātājs to var iemaksāt vienotajā nodokļu kontā trijās reizēs – līdz 2021. gada 23. jūlijam, 23. augustam un 23. septembrim.

Sīkāka informācija par deklarācijas iesniegšanas aktualitātēm šajā rakstā.

Atcelts atskaitāmo izdevumu ierobežojums saimnieciskās darbības veicējiem

Ar grozījumiem paredzēts 2020. un 2021. gadā IIN aprēķināšanas vajadzībām atcelt izdevumu ierobežojumu 80% apmērā no saimnieciskās darbības ieņēmumiem. Tādējādi saimnieciskās darbības ienākumus minētajos gados nosaka, piemērojot saimnieciskās darbības izdevumus pilnā apmērā (turklāt zaudējumus var segt no nākamo trīs taksācijas periodu saimnieciskās darbības ienākumiem). Līdz ar to tiek novērsta IIN piemērošana mākslīgi noteiktam ienākumam laikā, kad daudzi uzņēmumi strādā ar zaudējumiem.

Atcelta prasība maksāt nodokļus no valdes locekļa domājamā ienākuma

Ar grozījumiem ir atcelta prasība 2021. gada laikā valdes locekļiem maksāt IIN un VSAOI no minimālās algas (valdes locekļa domājamā ienākuma), ja –

- valdes loceklis ir amatā kapitālsabiedrībā, kuras apgrozījums pārsniedz 2500 eiro mēnesī

- (piecas minimālās mēnešalgas) un
- šai kapitālsabiedrībai nav bijis neviens darbinieks vai valdes locekļa, kas gūst atlīdzību vismaz minimālās algas apmērā.

Attiecībā uz VSAOI, valdes locekļiem būs iespēja izvēlēties – veikt obligātās iemaksas un uzkrāt apdrošināšanas stāžu vai neveikt obligātās iemaksas un neuzkrāt apdrošināšanas stāžu.

Izmaiņas azartspēļu nodokļa aprēķināšanā

Ārkārtējās situācijas laikā, kurā ir spēkā aizliegums organizēt azartspēles to organizēšanas vietās (spēļu zālēs un kazino), tiek noteikts, ka azartspēļu nodokli maksā tikai par tām mēneša dienām, kurās azartspēļu organizētāji drīkstēja organizēt konkrētās azartspēles.

Pirms grozījumu ieviešanas azartspēļu organizētājam bija jāmaksā azartspēļu nodoklis arī par tām dienām, kurās bija aizliegts organizēt azartspēles to organizēšanas vietās, lai gan šajā laikā viņam nebija iespējas gūt ienēmumus no konkrētās azartspēles organizēšanas.

Lai piemērotu šīs izmaiņas azartspēļu nodokļa aprēķināšanā 2020. gadā, azartspēļu organizētājam būs jāiesniedz VID precizēts pārskats par aprēķināto azartspēļu nodokli par 2020. gada martu, jūniju un novembri.

Citi grozījumi

Papildus nodokļu piemērošanas izmaiņām Covid-19 likumā ir ieviesti vēl citi ar korporatīvo pārvaldību saistīti papildinājumi:

- garāks termiņš gada pārskata, kā arī sociālo uzņēmumu un sabiedriskā labuma organizāciju darbības pārskata par 2020. gadu iesniegšanai;
- garāks termiņš, kurā kapitālsabiedrībai ir pienākums sasaukt dalībnieku (akcionāru) sapulci, lai apstiprinātu savu gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu;
- garāks termiņš publiskas personas pārskata par dāvinājuma (ziedoju) izlietojumu iesniegšanai.

Piemēram, uzņēmumi, uz kuriem attiecas Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likums, arī savu 2020. gada pārskatu var iesniegt trīs mēnešus pēc likumā noteiktā iesniegšanas termiņa, kas atkarībā no uzņēmuma kritērijiem var būt līdz 2021. gada 31. jūlijam vai 31. oktobrim. Šis ir arī galējais termiņš, lai iesniegtu labotu UIN deklarāciju par 2020. gada decembri bez nokavējuma naudas aprēķina.